

TEKNİK BASINDAN SEÇMELER

— Dietrich, Herman.: «Bağlayıcı olarak sun'i madde kullanılmış AlNiCo daimi mıknatıslarının yaşlanması ETZ - A, Bd. 90, S. 22, 24 Kasım 1969, Sayfa. 569-572.

Yazıda, bağlayıcı olarak sun'i madde kullanılmış AlNiCo pres mıknatıslarının yaşlanması, histerizis eğri grupları ve artık mıknatısiyetleri araştırılmış ve izotrop ve izotrop olmayan AlNiCo mıknatıslarla mukayeseleri yapılmıştır.

— Faik, Kari.: «Elektrik makinaları sargılarının damla metodu ile emprenye edilmesi.» ETZ. A, Bd. 90. S. 22 24 Kasım 1969, S. 573.576.

Yazıda, küçük elektrik makinaları sargılarının ekseriya damla metodu ile emprenye edildiğinden bahisle, küresel kesitli bir kılcal model ile emprenye maddesinin akışı taklit edilerek araştırma yapıldığı belirtilmektedir. En dar kılcal boru ile yapılan araştırmada, doldurulacak kanal ne kadar uzunsu akma süresi de o kadar büyük olmaktadır. Belirli bir kılcal boru çapında, kritik bir uzunluktan sonra uygun bir açı ile damlatmanın daha iyi netice verdiği açıklanmaktadır.

— Ruppel, Kari.: «izole yıldız noktalı küçük orta gerilim şebekelerindeki kablo toprak kaçaklarının tetkiki. ETZ - A, Bd 90, S. 22, 24 Kasım 1969, S. 577-581.

İzole yıldız noktalı üç fazlı küçük şebekelerde kablo toprak kaçaklarındaki muhtemel ağır gerilimlerin yükseklikleri hakkında ileri sürülen muhtelif görüşler tetkik edilmiş, bu maksatta 20 kV nominal gerilim ve 3,27 ve 7,90 A'lık işletme frekanslı toprak kaçak akımları için şebeke modeli hazırlanmıştır. Bu akımlar 50 mrai kesitli üç kılıflı kabloda 1,0 ve 2,4 km uzunluklara tekabül etmektedir.

İzolasyon dizaynı için en yüksek aşırı gerilim faktörü için önemli olduğu belirtilerek, eşdeğer şebeks için 2,94 ve 3,78 değerlerinin bulunduğu belirtilmektedir. Bu değerler ise, toprak kaçağa başlangıcındaki muhtemel en yüksek değer olan 2,73'den büyük ve Peters ve Stepien teorisine göre teorik max. değer olan 3,5'dan biraz büyüktür.

— d'Alessandro, Wgo; Pagano, Enrico; Perez de Vera, Maric: «Elektriki bakımdan asimetrik sincap kafesli asenkron motorlar hakkında» ETZ A, Bd. 90 S. 22, 24 Kasım 1969, S. 582-586.

Yazıda, sincap kafesli bir asenkron motorun rotor devres: çubuklarının kopması veya lehimlerinin çözülmesi halinde hasıl olan asimetrik akım devresinin simetrik birleşenlerle incelen-

bileceği ve çubuklarda akımların gerçek dağılımının bir yardımcı bağlantı yardımıyla tesbit edilebileceği izah edilmektedir.

IEEE Spectrum Bd. 6 (1969) Sayı: 2 Sayfa: 18 -21 Popkov, V, I.: «Sovyet Rusyada çok yüksek gerilimle enerji nakli»

Yazıda, Sovyet Rusya'da çok yüksek gerilimle enerji naklinin 1980 yılına kadarki durumu izah edilmektedir. Halen üretilmekte olan 135.000 MW'lık güç 1970 yılında 180.000 MW'a yükselcek ve bu tarihten itibaren yıllık artış 18.00 - 20.000 MW olacaktır. Santralların ünite güçleri 1800, 2400 ve 3600 MW olup, gücü 1000 MW üzerinde olan 55 santraldan 14.Ü halen işletmede bulunmaktadır. Sovyet ulusları arası on şebekede yüksek kapasiteli irtibat hatları tesis edilecektir. (Doğu kesiminde enerji rezervi % 90 = 300.10[^] TWh, batı kesiminde enerji ihtiyacı ise % 80 dir.), önümüzdeki 15-20 sene içinde 1000 km. ye kadar 1000 MW taşıyabilecek 500 kV-luk 900 km uzunluğundaki sistem 1956 dan beri işletmede bulunmaktadır.

Bilhassa, 330 kV.luk Sovyet ulusları arası şebeke 750 kV ile birleştirilecektir. Konakova - Moskova arasıda 90 km. uzunluğundaki tecrübe hattı 1967'den beri servisedir. Tesis masrafları, iki mis'i güç tanıyan 750 kV. lık üç fazlı bir şebekeninkinden sadece % 15 - 20 fazla olan 2500 km. uzunluğundaki (± 750 kV. 6000 MW) doğru akım hattı Kuzey Kazakistan - Tambov arasında 1975 de servise girmek üzere plânlanmıştır Hatta 1980 de taşıma gerilimi olarak 1000 - 1200 kV. alternatif gerilim ve ±: 1100 kV. lık doğru gerilim düşünülmektedir. Prob'lemelerin çözümü için stabilize sınırının %20 yükseltilebileceği umulmakta, üç fazlı akımda rezonans halinde nakil veya yarı titreşimli hatlarda araştırmalar yapılmaktadır.

600 mm² kesitli (St/Al) dördü demet katlı 750 kV. luk direkler de 600 mm iletken aralıklarında aşırı gerilim ve izolasyon araştırmaları yapılmaktadır. Korona ve parazit seviyesi araştırmaları, 750 kV için ortalama olarak 21.5 kW/km lik bir kayıp olduğunu göstermektedir (Yazın 16 k_w/km, kışın 27 kW/km)

Yazının son kısmında, Konakova - Moskova arasındaki 750 kVluk tecrübe hattı tanıtılmakta ve Sovyet enterkonekte şebekesinin güney kesimi için 750 kVluk tasan izah edilmektedir. Donbass - Batı Ukranya arasında 1972 yılında 4 istasyonla servise gireceği planlanan 1000 km uzunluğundaki 750 kV.luk hat sebebi ile, 330 kV 1970 yılında sadece dağıtım gerilimi olacaktır.